KVALITATIV PÆDAGOGISK UDVIKLINGS- OG TILSYNSRAPPORT 2026

Lille Madsens Hus - børnehaven
Udarbejdet af KIDS certificeret udviklingskonsulent:
Camilla Meier Østergård
Dato for observation: 22. oktober 2026

Om rapporten

Denne rapport bygger på et uanmeldt tilsynsbesøg i Lille Madsens Hus, børnehaven, den 22. oktober 2026. Under besøget blev den pædagogiske praksis fulgt fra morgenstunden og frem til frokost. Der blev observeret på stuerne Mellemfrø og Storefrø, i fællesrum og på legepladsen.

Formålet med tilsynet er at få indblik i den pædagogiske hverdag, børnene møder, og at understøtte institutionens videre arbejde med kvaliteten. Observationerne har fokus på de muligheder, børnene møder for trivsel, leg, læring, udvikling og deltagelse i fællesskabet.

Ved det ordinære tilsyn observeres der altid inden for KIDS-redskabets tre overordnede områder:

- Fysiske omgivelser
- Relationer
- Leg og aktivitet

Derudover udvælges to af KIDS-redskabets øvrige områder som fælles fokus for tilsynene. I 2026 og 2027 er følgende områder udvalgt:

- Socio-emotionel udvikling
- Kommunikation og sprog

KIDS-observationerne er et øjebliksbillede af den pædagogiske praksis i det tidsrum, hvor tilsynet blev gennemført. Rapporten retter sig mod den samlede praksis og ikke mod den enkelte medarbejder.

I forlængelse af observationsbesøget blev der givet en mundtlig tilbagemelding til institutionens ledelse. Rapporten beskriver de styrker, der blev observeret, og peger på udviklingsmuligheder, som institutionen med fordel kan arbejde videre med.

På baggrund af observationerne udarbejdes en kvalitativ og en kvantitativ rapport. Denne rapport udgør den kvalitative del og offentliggøres på institutionens hjemmeside. KIDS-resultaterne udgør den kvantitative del.

Rapporten og KIDS-resultaterne anvendes som afsæt for faglig refleksion og det videre arbejde med kvaliteten i institutionen. Medarbejderne inddrages i drøftelserne, og på baggrund af tilsynets fokusområder og anbefalinger udarbejder institutionen en KIDS-handleplan.

KIDS som redskab

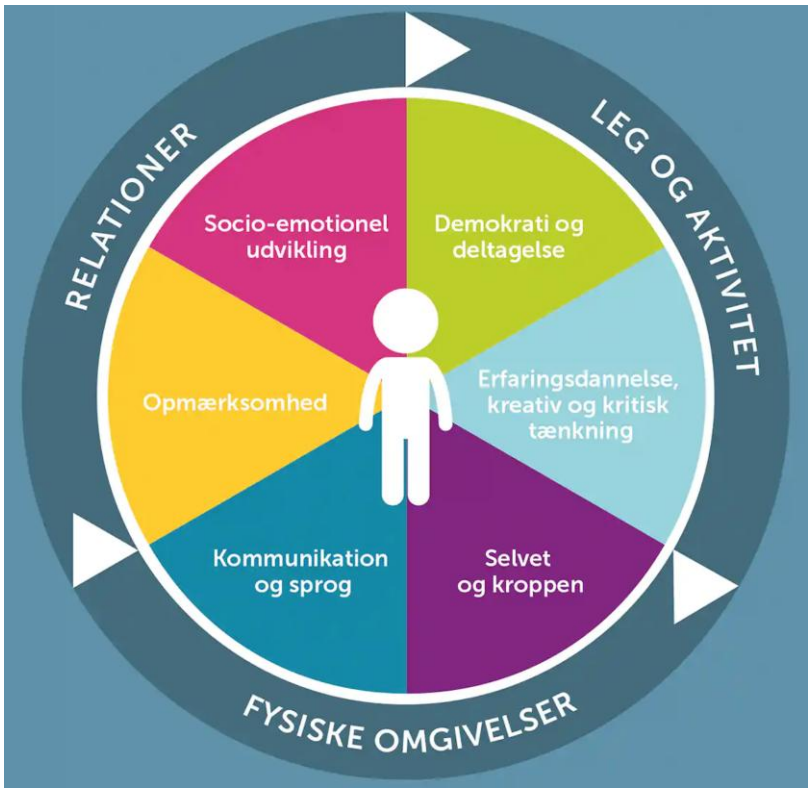
KIDS – Kvalitetsudvikling i daginstitutioner – er et danskudviklet og forskningsbaseret redskab, der anvendes til at undersøge og udvikle den pædagogiske kvalitet i dagtilbud.

Redskabet er udviklet af professor, cand.pæd.psych. Charlotte Ringsmose og lektor, cand.psych., autoriseret psykolog og specialist i børnepsykologi Grethe Kragh-Müller i samarbejde med Slagelse Kommune og Aarhus Universitet.

KIDS bygger på forskning i pædagogisk kvalitet og udviklingspsykologisk viden om, hvordan børn udvikler sig og lærer.

I KIDS forstås pædagogisk kvalitet som de muligheder, børnene møder for at leve et godt børneliv og for at trives, lære og udvikle sig. Det er ikke børnene eller den enkelte medarbejder, der vurderes. Der ses på kvaliteten af de omgivelser, relationer og pædagogiske sammenhænge, børnene befinder sig i.

De områder, der indgår i dette tilsyn, beskrives nærmere i rapportens følgende afsnit.

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser – inde og ude - har stor betydning for børnenes muligheder for erfaringsdannelse og for daginstitutionens sociale liv og dermed for børnenes udvikling og læring. Barnet er i en periode, hvor erfaringer og læring sker gennem det at undersøge og gå på opdagelse. Barnets hele færden i institutionen danner grundlag for erfaringsdannelse. Rummene (inde og ude) skal danne ramme og invitere til gode læringsoplevelser. En forudsætning for at det lykkes er at rum og indretning indgår som væsentlige elementer i de pædagogiske overvejelser og valg. (KIDS, s. 38)

Observationer og refleksioner – indendørs

Børnehaven er organiseret i Mellemfrø med de 3–4-årige og Storefrø med de ældste børn. Begge er delt i to grupper. På tværs af stuer og fællesrum er der mange forskellige muligheder for leg og aktivitet, blandt andet områder til billeg, køkken- og dukkeleg, købmandsleg, konstruktionsleg, bøger og kreative aktiviteter. Der er også mindre rum og kroge, som giver børnene mulighed for at lege i mindre grupper, samt plads til mere bevægelsespræget leg. Under observationen var flere af områderne i brug, blandt andet til modellervoks, læsning, rolleleg og klippeaktiviteter.

De forskellige lege- og læringsmiljøer giver børnene mulighed for at vælge mellem flere former for leg og aktivitet. Der blev observeret flere indrettede legeområder med materialer til blandt andet rolleleg, konstruktion og kreative aktiviteter. I værkstedet var der adgang til kreative materialer og redskaber. Her arbejdede en voksen tæt sammen med et barn, der gerne ville save, mens et andet barn kom til og viste interesse for at hamre. Det blev oplyst, at det varierer, om værkstedet er åbent.

Muligheder for videre udvikling – indendørs

De mange eksisterende legemuligheder giver et godt afsæt for at arbejde videre med tydeligere kodning og afgrænsning af rum i rummet. Med afsæt i den aktuelle børnegruppe kan I undersøge, om indretning og materialer tydeligt viser, hvad børnene kan lege de enkelte steder, og om legeområderne er gjort klar og inviterer til leg. Der kan samtidig være opmærksomhed på, om indretningen understøtter fordybelse og giver mulighed for, at flere lege kan foregå samtidig uden at forstyrre hinanden.

Observationer og refleksioner – udendørs

Legepladsen rummer en bred variation af muligheder for leg og bevægelse. Der er blandt andet gynger, vippe, sandkasse, legetårn, klatremuligheder, cykelsti, svævebane, bålhytte, fodboldbane, legehuse og mindre områder til leg. Under observationen var børnene fordelt på forskellige aktiviteter. I et mindre indhegnet område pustede en voksen sæbebobler sammen med to børn, mens to drenge legede med mudder.

Legepladsen giver mulighed for både større fælles bevægelseslege og mindre, mere afgrænsede legefællesskaber.

Muligheder for videre udvikling – udendørs

De varierede udendørs muligheder giver et godt afsæt for at arbejde videre med legepladsens forskellige legeområder. Det kan undersøges, hvordan områderne er kodet og tematiseret, hvilke materialer der er tilgængelige for forskellige legeformer, og hvordan indretningen giver mulighed for både bevægelse, fordybelse og leg i mindre grupper.

Relationer

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det gælder f.eks. for barnets følelsesmæssige og social udvikling, dets kognitive udvikling, dets sproglige udvikling og dets selvudvikling. En udviklingsfremmende relation mellem pædagoger og børnene, en god relation mellem pædagogerne og forældrene og gode relationer børnene imellem, er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet. (KIDS, s. 40)

Observationer og refleksioner

Gennem formiddagen var børn og voksne fordelt i flere mindre grupper. Der var blandt andet grupper omkring modellervoks og bøger, samling, værkstedsaktiviteter, konstruktion og rolleleg. Organiseringen gav mange situationer, hvor voksne var tæt på børnene og kunne følge deres initiativer. Der blev observeret flere imødekommende og nærværende møder mellem børn og voksne.
Om morgenen talte en voksen med børn om dyr og billeder i en bog, og et barn fortalte om kaniner derhjemme. Ved modtagelsen blev børnene mødt på en imødekommende måde, og der var tid til dialog med forældrene. Under formiddagsmaden i alrummet talte en voksen med børnene om, hvad de skulle i dag. Nogle skulle på tur, nogle på legepladsen, og andre skulle blive inde, hvor de fik besøg af et barn fra vuggestuen, som skulle starte i børnehaven. Grønne og blå prikker viste, hvem der skulle på tur, og hvem der skulle på legepladsen. I garderoben hjalp en voksen et barn med tøjet og sagde: ”Tag fat i ærmerne, jeg skal nok hjælpe dig.” Barnet fik mulighed for selv at deltage, mens den voksne var tæt på og guidede. Et barn kom med en maske på, og den voksne fortalte, at det var svært at kende ham. Masken blev senere en del af samtalen i samlingen.
I en leg med dyr og et sygehus inviterede en voksen et barn til at deltage, og flere børn henvendte sig til den voksne med deres idéer. **F**lere børn henvendte sig til den voksne med deres idéer, mens der i mindre grad blev observeret, at børnene henvendte sig til hinanden under legen.
Under et klodsbyggeri kom to drenge til og ville gerne være med. Den voksne guidede dem til at spørge, om de måtte være med, og da svaret var nej, spurgte den voksne, om de ville bygge med kuglebanen.

Muligheder for videre udvikling

De nærværende voksen-barn-samspil er et godt afsæt for at understøtte børnenes indbyrdes relationer endnu tydeligere. Når flere børn henvender sig til den samme voksne i en leg, kan den voksne hjælpe børnene med at få øje på hinandens initiativer og forslag. Klodsbyggeriet viste et eksempel på, hvordan den voksne guidede børn, der gerne ville deltage i en igangværende leg. Da børnene fik et nej, tilbød den voksne dem en anden leg. Situationen kan danne afsæt for at reflektere over, hvordan de voksne både kan respektere børnenes igangværende leg og samtidig guide de børn, der gerne vil være en del af et legefællesskab. Der kan også være opmærksomhed på, hvordan alle børn i den aktuelle børnegruppe bliver set og får mulighed for at deltage. De observerede situationer giver et afsæt for at arbejde videre med de voksnes støtte til børnenes indbyrdes relationer og deltagelse i stærke og inkluderende fællesskaber.

Leg og aktivitet

> For at kunne udvikle sig har børnene brug for at lege med andre børn og for at blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder. Noget at være sammen om i et fælles tredje.
> Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden og gennem aktiviteter, der tager udgangspunkt i barnets interesser, alder og udvikling sammen med andre børn og med voksne. Hvordan voksen kommunikerer og interagerer med børn i samspil fra den helt tidlige barndom med de fysiske læringsmiljøer (bøger, legesager), er essentielt for børns læring og udvikling. Der skal derfor være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder i institutionerne.
> (KIDS, s. 44)

Observationer og refleksioner

Der blev observeret mange forskellige former for leg og aktivitet gennem formiddagen. Børnene deltog blandt andet i modellervoks, tegning og klipning, læsning, værkstedsaktiviteter, konstruktionsleg, købmandsleg og frisørleg. I en mindre samling sad børn og voksne sammen på gulvet, sang en godmorgensang og valgte sange med udgangspunkt i billeder. Børnene deltog i sangene, og flere viste interesse for at vælge.
I værkstedet fulgte en voksen et barns interesse for at save og hjalp med materialer og redskaber. I en konstruktionsleg talte børn og voksen om det, de byggede, blandt andet en campingvogn. Den voksne stillede spørgsmål og tog afsæt i børnenes forslag. I fællesrummet ved Mellemfrø blev der samlet en ambulance, som senere kom ind på en af stuerne. Børnene var meget optaget af ambulancen. I en anden leg var tre drenge optaget af købmandsleg sammen med en voksen. Her rettede børnene i høj grad deres leg mod den voksne, som de lavede mad til. På legepladsen deltog en voksen som aktiv medleger i et længerevarende fodboldspil og hjalp børnene med aftaler undervejs.
Observationerne viste både vokseninitierede aktiviteter med tydelig voksenguidning og børneinitierede lege. De voksne deltog flere steder tæt på børnenes leg, hvor de fulgte børnenes initiativer og bidrog til legens udvikling. Samtidig var der variation i, hvordan de voksnes deltagelse understøttede børnenes indbyrdes samspil, herunder mulighederne for at få fælles roller og bygge videre på hinandens idéer.

Muligheder for videre udvikling

De mange forskellige lege og aktiviteter giver et godt afsæt for at fastholde de voksnes rolle som aktive medlegere. I kan med fordel undersøge, hvordan de voksne både kan følge børnenes spor, bidrage med nye muligheder i legen og samtidig understøtte, at børnene får øje på hinandens idéer og perspektiver. I købmandslegen kan det eksempelvis handle om at guide børnene til at lave mad til og handle med hinanden frem for primært at henvende sig til den voksne. De eksisterende legemiljøer, eksempelvis købmandsrummet og klodsbyggeriet, giver samtidig mulighed for, at de voksne kan understøtte og udvide børnenes leg gennem nye roller, materialer og idéer. Der kan også være opmærksomhed på, hvordan børn, der kommer til en igangværende leg, får hjælp til at deltage på en måde, der giver mening for den fælles leg. Fodboldspillet på legepladsen kan give et konkret afsæt for at drøfte, hvordan de voksne kan understøtte børnenes deltagelse i fælles lege og inddrage børnenes egne forslag og perspektiver, når der laves aftaler undervejs i legen.

Samtidig kan der være fokus på at skabe mulighed for længerevarende leg og fordybelse, hvor børnene får tid og ro til at udvikle deres lege sammen. Der kan desuden være opmærksomhed på børnenes indflydelse på de vokseninitierede aktiviteter, som det blandt andet sås, da børnene valgte sange i samlingen, og på hvordan børn i udsatte positioner inviteres ind i aktiviteterne.

Socio-emotionel udvikling

> Børns evne til at kunne udvise næstekærlighed (det at kunne sætte sig i andres sted og handle derefter) stiger i takt med barnets evne til at genkende sig selv som sig selv. De børn der således tidligst udvikler evnen til selvbevidsthed (at vide, hvem man er som person), er også de børn, der tidligst udviser social adfærd overfor andre menneske. (KIDS, s. 48)

Observationer og refleksioner

Der blev observeret situationer, hvor voksne var opmærksomme på børnenes behov og deltagelse. Mens en voksen spillede et spil med en gruppe børn, kom flere børn til. Den voksne lagde vægt på, at børnene skulle sidde ned for at kunne være med. Et barn, der var ked af det, sad tæt ved den voksne og blev tilbudt at deltage i spillet.

I børnenes indbyrdes leg opstod der også situationer, hvor børnene gav udtryk for forskellige oplevelser og intentioner. Under en leg på scenen henvendte to børn sig til en voksen. Det ene barn fortalte, at det andet barn havde kastet en figur på hende, mens det andet barn forklarede, at det ikke var med vilje. Situationen endte med, at det ene barn deltog i en klippeaktivitet. I fodboldspillet opstod en konflikt, hvor den voksne foreslog, at børnene lavede en aftale om ikke at fælde hinanden, og undervejs spurgte, om holdfordelingen var fair.

Muligheder for videre udvikling

Der kan bygges videre på de voksnes opmærksomhed på børnenes behov og deltagelse med fokus på, hvordan de voksne hjælper børnene med at genkende, sætte ord på og regulere egne følelser samt få øje på og forstå hinandens følelser, intentioner og perspektiver. Situationen med barnet, der var ked af det, kan give anledning til at reflektere over, hvordan de voksne både kan tilbyde nærhed og støtte barnet i at sætte ord på og håndtere sine følelser. Situationen på scenen kan danne afsæt for at reflektere over, hvordan de voksne kan guide og hjælpe børnene med at sætte ord på deres følelser og oplevelser og få øje på, at andre kan have oplevet den samme situation anderledes eller haft en anden intention.

Kommunikation og sprog

Den sproglige udvikling er en betydningsfuld faktor for senere skolesucces og for social deltagelse. Børn udvikler sprog gennem det sociale samspil. Det sociale samspil er væsenligt for mennesker, og sproget er en måde at være social på. Kontakten og kommunikation med voksne er vigtig for den sproglige læring og udvikling - kommunikation på barnets præmisser, både hvad angår alder og udvikling og i forhold til at følge barnets udspil og interesser. (KIDS, s. 25)

Observationer og refleksioner

Der blev observeret mange sproglige udvekslinger mellem børn og voksne i både leg, aktiviteter og rutiner. Om morgenen blev der talt om dyr og bøger, og under måltiderne opstod samtaler blandt andet om madpakker, sommerferie og København. Ved formiddagsmaden legede en gruppe "gæt et dyr" og skiftedes til at gætte. I samlingen valgte børnene sange ud fra billeder på væggen, og ved frokosten valgte et barn remsen "Nede i fru Hansens kælder". I sprogrummet legede fire piger frisørleg sammen med en voksen, og der blev talt om, hvilken farve håret skulle have.
I en samtale om en bamse fulgte en voksen barnets fortælling med spørgsmål og svar over flere led. I konstruktionslegen talte børn og voksen om det, de byggede, og den voksne knyttede blandt andet samtalen til noget, de tidligere havde set på en tur. Både bogen om dyr og konstruktionslegen var eksempler på et fælles tredje, hvor børn og voksne havde fælles opmærksomhed om det, de talte om. I overgangen fra garderoben til frokosten var der ventetid for børnene, og ved et af måltiderne sad børnene klar i en periode, inden de begyndte at spise. Ved et andet frokostmåltid sad 14 børn ved tre borde, og der var meget snak.
Der var samtidig variation i, hvordan dialogerne udviklede sig. Flere steder henvendte børnene sig på skift til den voksne, mens der i mindre grad blev observeret dialog mellem børnene. Det gjaldt blandt andet legen med dyrene og købmandslegen, hvor børnene i høj grad rettede deres bidrag mod den voksne. Observationerne viste både dialoger over flere led og leg med sproget gennem eksempelvis "gæt et dyr", sange og remser, men også muligheder for i højere grad at understøtte børnenes indbyrdes sproglige deltagelse.

Muligheder for videre udvikling

De mange samtaler om børnenes oplevelser, bøger og lege kan bruges som afsæt for at fastholde og videreudvikle dialoger over flere led, udvide børnenes sprog og styrke sproglige læringsmiljøer i hverdagens aktiviteter, lege og rutiner. Der kan bygges videre på de observerede dialoger over flere led ved fortsat at give børnene tid til at bidrage, følge deres initiativer og udvide samtalerne med spørgsmål og nye perspektiver. Der kan samtidig være særlig opmærksomhed på, hvordan de voksne understøtter dialogen mellem børnene ved at rette deres opmærksomhed mod hinandens fortællinger, spørgsmål og initiativer. Når flere børn bidrager til en leg, kan den voksne eksempelvis bringe deres forslag ind i den fælles samtale og hjælpe dem med at stille spørgsmål til hinanden. Dette er relevant både i rollelegene, i de kreative aktiviteter og under måltiderne, hvor der er mulighed for fælles samtaler.

Under måltiderne kan der eksempelvis være opmærksomhed på at skabe ro og plads til samtaler, hvor flere børn kommer til orde, også i ventetiden, inden måltidet begynder. Der kan desuden være opmærksomhed

på, hvordan indretningen af lege- og læringsmiljøerne inviterer til samtaler og fælles opmærksomhed mellem børnene.

Afslutning

Denne rapport beskriver styrker og muligheder for videre udvikling i Lille Madsens Hus, børnehaven, på baggrund af observationer med KIDS. Observationerne giver et afsæt for, at ledelse og medarbejdere sammen kan reflektere over den pædagogiske praksis og det videre arbejde med kvaliteten i institutionen.

Tre af de fem observerede områder placerer sig i god kvalitet: fysiske omgivelser, relationer samt leg og aktivitet. Socio-emotionel udvikling samt kommunikation og sprog placerer sig i tilstrækkelig kvalitet. Observationerne ved Mellemfrø og Storefrø viser en børnehave med mange forskellige muligheder for leg og aktivitet, hvor børnene gennem formiddagen flere steder var fordelt i mindre grupper med voksne tæt på. Der blev observeret nærværende voksen-barn-samspil, guidning i hverdagens rutiner og voksne, der deltog i børnenes leg og fulgte deres initiativer. Organiseringen i mindre grupper og de voksnes nærvær giver et godt afsæt for at arbejde videre med børnenes indbyrdes relationer, deltagelse i legen og sproglige samspil.

Observationerne peger samtidig på, at der med fordel kan arbejdes videre med følgende områder:

- **Socio-emotionel udvikling:** At understøtte børnenes følelsesmæssige udvikling med fokus på at genkende, sætte ord på og regulere egne følelser samt forstå hinandens følelser, intentioner og perspektiver. De voksne kan gennem nærvær og guidning hjælpe børnene med at håndtere følelser og få øje på, at andre børn kan opleve den samme situation anderledes. Det kan samtidig understøtte børnenes indbyrdes relationer og deltagelse i stærke og inkluderende fællesskaber.

- **Kommunikation og sprog:** At understøtte fælles leg og børnenes sproglige dialoger med hinanden og videreudvikle dialoger over flere led. Her kan de voksne som aktive medlegere bringe børnenes forslag ind i den fælles leg og samtale, så børnene i højere grad taler med, lytter til og bygger videre på hinandens idéer. Der kan samtidig være opmærksomhed på at skabe ro og plads til samtaler under måltiderne, så børnene får mulighed for at bidrage til og bygge videre på hinandens fortællinger.

- **Fysiske omgivelser indendørs:** At arbejde videre med tydelig kodning og afgrænsning af de indendørs lege- og læringsmiljøer, så materialer og indretning viser børnene, hvad de kan lege de enkelte steder, og giver mulighed for fordybelse og for, at flere lege kan foregå samtidig.

På baggrund af tilsynets fokusområder og anbefalinger udarbejder institutionen en KIDS-handleplan. Arbejdet med handleplanen kan indgå som en del af institutionens evaluerings- og refleksionskultur og danner afsæt for dialogen ved det anmeldte opfølgende tilsyn det kommende år. Her kan ledelse og medarbejdere sammen tage stilling til, hvad de ønsker at fastholde, hvilke tiltag der er relevante for den aktuelle børnegruppe, og hvordan og hvornår der skal følges op på dem.

Institutionen fremlægger resultaterne fra KIDS-undersøgelsen for forældrebestyrelsen og inddrager bestyrelsen i relevante drøftelser om kvaliteten i dagtilbuddet. Børnenes perspektiver kan med fordel

inddrages i det videre arbejde med den pædagogiske praksis, fx hvordan børnene selv oplever legen og fællesskaberne.

Er der behov for uddybning af rapportens indhold, kan udviklingskonsulent Camilla Meier Østergård kontaktes på camos@vesthimmerland.dk.